

بسراه خود داشت سه زدن
 زنگی سوی دریا و گرسوی جوی
 ازان کشن اینبوه مرد پسر
 بهتر شدند پکار تنه نه
 ولیران پنگدیگر آورده روی
 زانگلندیه نزد آورد گاه
 فلاید بُش نام و پرمایه بود
 روان داری کرد میوش نه نه
 درین دشت باشد زمین سو
 سرابی میدان پل از زمینت
 بیارای یار یکری را سپاه
 یکی میجری نیش شوینیش بنام
 بهز همیش داد صدق چنبار
 چو آمد بزرگیت آورد گاه
 رسید و نایان شد از راه دو
 فلاید هم اند رزمان پدر نگ
 بهراه لعنی گرفته سوار
 چو یاور پدیدید از چار سوی
 خدیده و گرسیچ سودا از درنگ
 سان کرد بهتر شیرکین در نیام
 پشمیش را کرد و آورد گاه

نزیپو بیدیار شد شش زار
 شکفت انکه آورده در رهد
 نزشید و مانده زمزه شیر
 متود روان گشت برستیز
 شده آغاز پکار از هر دو سکا
 یکی نام بردارد بسپاه
 بشکر در غریبی پایه بود
 سواری بزرگش تکا در همنه
 به پکار استه که شش زار
 نشکر یکی کوه از آهن است
 در نگارکنی کار گردید تباه
 فلاید بد و گفت بردار گام
 هژ بر افکن و پل پیکر سوار
 به انجاییگه چنید هم بسپاه
 زگرد په شد همان گاه دهور
 بشیر گشت برسته زین چنگ
 دران دشت پکار شد آشکا
 برستیز بد خواه و پر مرد ره
 کشیده ز پکار و از جنگ چنگ
 شکسته همه بشیر نگه نهان
 چنان شکر شن بزنگ بله

گرفته زیس هم راه گریز   تیز چند چنسته شد از انگریز
 زیپو در آن رزگر چنبار   زندگانه چنسته آمد سوار
باشد چه سود از سپاه گران

رسیدن تیپو سلطان قریب فوج انگریزی و غالب
 شدن در تربیشه اولی و مغلوب شدن در دفعه ثانیه و ملحق
شدن چهل تیز وسیلی شکر و انها مام تیپو سلطان

دوسته روز از خنگ چون شدیبر	بد اینجای تیپوی پر خا شخر
پادخود و شکر چنگوی	دو دشمن بیکدیگر آورده رو
شده دسته کسته زهر دوستی	شده آنکه دسته زهر دوستی
چپ و راست برخواست آزاد خنگ	چپ و راست برخواست آزاد خنگ
بهر سوی شکر در آن شت گین	بهر سوی شکر در آن شت گین
نشد در میان دو گین آوران	نشد در میان دو گین آوران
ما گین شده خنگ بر پسته صفت	ما گین شده خنگ بر پسته صفت
دلیران تیپو در آورد گله	روان گوله از قوب کرد و برآ
مواز اشتیشیش آله افزوخته	تن و شمان را چنی سوخته
ذانگریزی شد فراوان ہلاک	تن تیره پرخون قدار و نجاک
نخون بکسره خاک الوده شت	بهر سوی زاده اگان تو دشت
بانگریزی سخت گردید کار	ستو همیده از کوشش و کار زا
بزرگان دانده و رایزن	شد و گردیمیجا یکه کبیم
زهر گونه گھشار آر استه	نماده بزم کار برخواسته

سپاهی که از درستی متخلص
 استی متخلص است نام حصار
 در آن باره و گرد آن باره نیز
 دشکر تحقی کرده آنجا همه
 رها کرده آن باره باشمنان
 یکی کشوپهی صفت کوئی نیست
 چین نامردارد یکی شنیز
 نمایید آنها و بر کاشت روی
 که از دشکر آنجای پرداخته
 چو غصه بدید انکه دشمن برفت
 چون زد یک شد جنگ آغاز کرد
 بغرضش برآورده توپ تفنگ
 دشکرد گرده برآوردیسته
 دلیران انگلند از چار سوی
 فراوان بکوشیده اندیزد
 سراخاهم یپو ملعنسه اندیه پاک
 شد از جای خود اندر کی بازی
 نرفته دمی چند آنجا بیگانه
 سراپرده زد اندران شرکین
 رشادی میان سپه خواسته
 چو بشید یپو برسید بخت

که آنجایر اپس دارد غم
 بگویم که بر تو بود آتشکار
 سپه هر چیز است از انگریز
 گرفته بسراه خود آن زم
 بگویی بتر و گشت باید رویان
 ده و شهرش آباده از مرد پر
 به آنجا پوییخواست شد انگریز
 بسوی استی متخلص داشتی دستے
 روی سوی گوئی بیشتر تاخته
 بد نیال مائدهه با وقت
 در زم و پکار را باز کرد
 کلوه روان همچو باران سند
 بسی خون زهد یگران رنجیده
 دلیرانه کرده به پکار روی
 تن دشمن از افکنه بگرد
 روان باز پشیده از تاد چا
 که آساید از زیج نیسته لغز
 سرافراز میدویس آمد زراه
 نهان شد ز خرگاه و خیره میں
 که آمد بس نگام آن یار نو
 ز جاییکه بُذرو دیرست خست

چو باود مان تیز برداشت گام
 بزودی گذشتہ بد انسوی رو
 سرافراز مید وس و نیال اوی
 پسر قشیر و دشمن کینه خواه
 پکمتر از انگریزان چمیش
 بستن گام رفتار پگاه و گاه
 باندی شپشین پس هر که باز
 رسیدی بدان باز مانده نیش
 هم هر دو دشمن باهنجان چنگ
 شدی جان هر دو چو از زمیر
 فراوان بدمیگونه که مای چنگ
 میان دو کیم تو زمیر دوستک
 همی را ندیپود و اسپه براد
 بدشان بره اندر دل فوت تیز
 بد انت مید وس کور از براد
 سوی بازگشتن پاوزده رو
 یکی گردنی یکسول نام داشت
 بزرد بکت او آمد از دور راد
 زویدار او یکسول شادگشت
 کزان نامور هتر شیر دل
 چو جز ل بد از و د آمد نه لاز

یکی رود بوده بیکانی بهام
 ابا شکر خوش آمد و رو
 رو ای کشت بال شکر کینه جوی
 همیر اند شکر پکر دزه راه
 سپه راهی راند یقیو زپش
 چو شکر پرا گند و یشه براد
 زپش پر مردمی زمانه ز
 بزه تیر سپکار کرد و زکیش
 زده یکد گر را بیر تفناک
 جدا شدندی زهم ناگزیر
 بره اندر وان شد تبعیع و تفناک
 زد وری نشد هج زمی بزرگ
 نیاسود د جایی به پگاه و گاه
 که شد هفت منزل جدا از انگریز
 نه پند از آنچه که بده باس پا
 یکی رود بپه کا ذری نامه اوی
 بران بود ابا شکر آرام داد
 سر خمیه افراد تا چرخ ما
 بدان یکی سرو آزاد گشت
 بد اندر یش را شد پر آزیز دل
 رو ای کشت بال شکر نهانه

سوی شهر و یور آمد زراه که آساید آنجای خود به پا
 ببر جادرین نامه از سال و ماه نیارده ام نیست از من گناه
 چو پیشین شکار مذده مانده خوش مر آگهی نیز نمده سروش
 بنا چاری اند فروشته ام مذکوشت را همچو نوشته ام

نامه نوشته بیرصادق وزیر و آصف خان و علیرضا خان
 و آپا جیرام که چهار رکن سلطنت تیپو سلطان بوده اند

بجزل مید و سر بطلب صاحبت

گشاینده درج راز سخن	بدینان کنه آشکار می باشد
چو مید و سر بگشت از مرگلا	سوی شهر و یور شده به پا
بزر دیکت تیپو یکی پا کرای	جهیشه بینیکی در از منای
چود استور دانده بر پایی بود	روانش پر از داشت و رای بود
دگر هتری نیز آصف خطاب	زهرس فرزون داشته باشد کام
سیومن نامجوی حلی پرسضا	ندیم جزاین نامش اند رکن
زهد و نر آدان یکی نامجوی	بخوان تا که نامش باید بجا
نمودم بنام نامش دو لخت	چوبیار سنگین بود مارم او
چو آپا بخوانی تو لخت نخست	که گرد و سبک اچخان نام خفت
پلکه اشده چارتان گبسن	سپس گوی جیرام گرد دارد
نگاریه و پر زینت در نکش بو	یکی نامه از مشک تر بر سمن
بندید و س نام آور رنما	سخنها که از آشتنی راشت و
که ای شیر دل گرد گرد نفراز	که ای شیر دل گرد گرد نفراز

جما بخوی تیپوی فرخنده خوی
 بد انسانکه بُد حمد و پهان غش
 نرفت بردن سچ ز آین و دین
 همیرفت ز انسانکه بُدر سهم و راه
 بهر شما جان و دل استه بود
 که امی مذانیم از اهمن
 جما فی بُر از ایمی چون ببشت
 پُر آشوب کرده سراسر زمین
 بگشته درخت جغارا بد هر
 بزرگ و دستان و افسونه دیو
 بد اندیش و گهیش و بد حمی در آ
 بر افروخته استش بزم حنگ
 سرسگناهان فکنه سماک
 بپاد اش این کار از کردگار
 رو انش میناد خرم ببشت
 بزرگیت و انشور پاک دین
 چو خور نزد ما هست این آشکار
 سوی دوستداری کراینده
 فراینده همچستید و بس
 خردمند فرزانه هوشمند
 شمارا اگر دل کشد سوی داد

سوی آشتنی داشت بیوسته رک
 بند همچ گشته ز پیان خوش
 پکسومی بُذر پر خاش و کین
 نسجیده بُده سچ رای تباه
 ز جنگ و ز پکار و خسته بود
 دلگز کینه افکنه اندز دو تن
 چود و ز خ منوده بگفتار نشت
 بگیتی پرالگنه بُد او و کین
 سیاگنه نوش و فارابز هر
 پسید افرشته به پهان چود
 گزاد سخنگوی و یافه در ای
 ز مین کرده از خون چولانه بزنگ
 بسی تن بشیش یکین کرده چاک
 سرش با بسته بفتران دار
 خود برد و ز خ رختمی بگشت
 بود آشتنی به ز پکار و کین
 نباشید جراحتی خواستار
 بگرس جمه و هر خواهنده اید
 بخوئید پسوردہ پکار گرس
 خبر خود نه بگرس پسند گزند
 ز بیدار فته نگز بز بار

کمن دوستی را ز سر نگنیه خود روان چن پس دخوا کنید
 ز شکر باید گزیده سلان شنا سندۀ نشست خواجهان
 فرد زندۀ رده د آین هر ذکر دار بد و در و نیک مکون گان
 د نیم هر داده از کنیه چه ز پار شان دیده روشن کنیم
 پسندیم همچ آن بود کار نیک بر اینیم هر گونه لغوار نیکت
 بخوبی همه کارهاداده ساز چو چنان شود بسته زان نگذیر
 رهی بخوده دوستی نیز که دو شکر بر آساید از جنگ عجیب
 خوشگوش کو بشود گفت هر چیز که پسند دند او نگردد اش پیر گزیدن ره داد د آین هر
 جماز اشبی روز تمار د پود بود باد بزیکن که اهان درود
 بپایان چو این نامه سود منه باید سرش فهر کردند و بند

پاسخ دو شتر جبل مید و سلیمان

اربعه سلطنت پهلوی سلطان

نوکلا زگاه سیجا پس از غیر و ذال نو ز بده شماره رسیده ز سال
 ده سیبرمه و پنج رفته ز رو ز بداندر کان معسر گئی فروز
 نو زدی یکی باد پانی بزری بدرگاه سالار میند و سلیمان
 بیزی فزوی گرفته ز تیه بدرگاه سالار میند و سلیمان
 پاورد آن نامه د پیزد زیر چواز نامه آگاه شد فرنزله
 پاسخ چنگونه نهشت باز بفرمان شاهنشهر دوسرای
 چو کرد مم سوی جنگ د پکار را

سر ناداران و مگر دیز نگ
 بخلکت در کامران و سرگ
 که هند وستان زیر فرمان آوت
 پرگزون و آرس در اکرده نام
 خالبیش بود لار و ای شهر پایر
 چواز گزون و آرس بر این سخن
 بود مریش را اگر جنگ رای
 بخیز زدن آنکه کوشید پلنگ
 بسیجیه گر آتشتی از نبرد
 دل از کین تی پر نایم زهر
 اگر کینه جو پیه کین آورم
 به پکار اگر دیز کرد همان
 پژو هید اگر دیز نیست جنگ
 ازین هر دو اپنے شمار است را
 زبان شما اگر بدلاست راست
 درون و بردن گر نیاشد دنگ
 مزون باید یکی زین دو کار
 سخت آنکه مردی زمام آور
 جدا کرده زان نامور که بن
 رو آتشتی چون همید اشود
 چو پنهان که کوتاه شد کار جنگ
 دویم اگر کخواهید داد نوا

بخلکت در کامران و سرگ
 جان بند و بند و هیجان آوت
 بیکی بجز رجای سترده کامگ
 بسر کار کرده سرا کامگ
 بجز لار فناش نیار مدن
 نیچه ایم از دزم و پکار پای
 بکوشم کنم برش کار شنگ
 نیکیز م از دشت پکار مگر
 نگردا نم از آتشتی روی و چهر
 پژو هید اگر داد دین آورم
 بیانید دارم بکفت بر سنان
 بجه نید اگر جنگ بندور نگ
 تو ایم من آنرا آرم سجا بی
 نباشد بخراشتن کام و خوست
 زبان هد کوی و رو ای زن جنگ
 کز نه پس شود آتشتی هستو
 سجا و دپایی فرا وان گران
 کرو کان و نستیه زد یکن
 نهان کینه و هر پیدا شود
 و نستیش زد شما پدر نگ
 بدل تان گران باشد و ناروا

بزر و شابس گرامی بود
 گند هند وی چرخ پان در میش
 چو شده پایه دوستی استوار
 نباشم که دادن شد بگان
 سخنان بود فرزند من استوا
 من از گزاف نگردیده یاد
 بگویم چه باید من دون گفت
 قادره جبده شا ا نگریز
 گرفتار زندان کوسته دوست
 جراحتیب تیمار و بیخ و گزنه
 دهم تا نامند همان در بد ر
 که فرج بود چون پایم سروش
 بپیا پتن لار و بخدا همه و
 ز پکارشان کوه گرد و زین
 ایدهم چنانست از دستگیر
 بیرونی دادار خوشبیه و ماه
 نداده در نگت و زمان اندگی
 شوچیه از جنگ و پکار سر
 پایان رسایم کا رسیده
 نگرد و کهن در کهن رو زگار
 میان که دیره نگرد و همان

صاری که بسیار نامی بود
 نچرخ برین برگه نشسته سرش
 سپارید در دست من آجیار
 دهم باز پس پدر نگت و زمان
 چه باشید کرده یکی زین دوکا
 بد انم ره هر جو نید و داد
 سپس انگه زین دویکی شد
 هر نکس هنگام رزمه کشیز
 زمان کری نیز نکس کرست
 رها کرد باید ز زندان و بند
 ذکار سپس من شمار اخبار
 خوندی من نامه آور داد و ش
 ذکله باشکری جنگجوی
 سپاهی همه دشنه شترین
 بزودی باید بدرس نه دیر
 چو آید هنچایگیه با سپاه
 بهم هر دشکر چو گرد یکی
 جبده یم دامن یکت اند د گر
 با آین شایسته دار و برد
 به هن انگه ماند زما پادگار
 بآذ زما نام تا جاد و دان

خدای جهان اختر افزوده است   همه نیکوئی روزی روزه است
 اما آنکه بر ما بود آشکار   که فیروز باشیم در کارزار
 ولی آشتنی مگر شمار است کام   زکام شما هم نچپس لگام
 چوناهم بپرد خود از نگار   درستاده کرده سرش استوا

رسیدن پاسخ جزل میدوس بار اکین اربعه سلطنت
 پیپو سلطان دمطلع شدن پیپو سلطان از مضمون پاسخ فتن

پیاگرد نامه نوشتن بجزل میدوس

پیاگرد نوشته بزرگان رسید   بخوانند و پیپو سر ارشید
 چو آنکه شد از لار دباشکش   سراسیر از هول آن شد مرث
 از آنجا که میدوس بپاسپاه   نشسته به او نیز میگرد و زده
 بپلوچو بپستنک پدو شکن   زبس ترس افکنده بر دشمن
 زجا شیکه بدراده و لکنده پیش   گرفت و رو ایشت باهاش بی
 زو لکنده و سوی پیاگرد گرفت   چوز زدیک آن شهر آمد فرود
 چوز زدیک آن شهر آمد فرود   پس از نام پیدا کن داد و ده
 فرورزند اختران برسپه   بفرمان او آشتنی هست جنگ
 بجنشد کمی شهد و کامی شنید   ننان جهان کی شناسد کسی
 پژوهه اگرچه بد لاش بی   کس از رای و فرمان او نگذد
 اگر آسمان را به پی سپه   مراد تو را اندیش داد و ده
 که داده کرا جنشد داد یاوری   درخت امید که آید ببار
 کرا پرسود جیب و امن رخار

دل ما بینی و گزند اندست   همان را زایر زمینه نداشت
 چه باشد خانم انجام کار
 که فیروز گرد و درین کار زار
 ز پاسخ که سوی بزرگان
 نوشته همیشند سخن
 درین شکرشن نامی توئی
 سرمهستان گرامی توئی
 بود از سوی لاردایی نیکنام
 بدست تو از هر دارکین نداشتم
 چه باشد چنین به ناینگی
 سکالی از جسترن چنگ کوین
 فراوان تن مردم میگناده
 شاید تو را بهره جز نام به
 بزردیکت بزداش سراجام به
 بزردیکت تو خوش شودی کرد که
 چو از بندگانش برآری دمار
 دو دام داشت که از چنگ کوین
 شود پر ز آشوب و بیان نمی
 اگر اینی جست خواهی داد
 مداری سراز گینه پر گبر و بار
 و نستم ز زدیکی خویشتن
 بگوید بزردیکت ای سرفراز
 بزردیکت ای سرفراز
 چه راه و آینه نسخ نهند
 بیانی خوش شودی کرد کار
 بزردیکت ای سرفراز
 شود اینی آشکارا داد
 چو کوتاه شود راه رزم و سیز
 دو گشور برآساید از نیخ داد
 نزد بسته گرد چو چنان دهد
 بود پیشکش کار
 نهندی شوکشته ای انگریز
 بزرد و زهر و سپکشته مزد
 ترین جایی ز هر آور و باشد
 شود صریح پرورد و پرکشته کار

زاینده مر آزار سد آفرین
که نیکو منش باشد و پاک دین
روان برق کران دارد از راه آذ
ز پچارگان دارد اندوه باز
بجیتی باشد از دنام نیک
باید بجهیز سر انجام نیک
نوشتم من آنچه که بده سهند
تو پاسخ نویس آنچه باشد پسند

پاسخ نوشتمن جزء میدوس و ابا منون از مصالحت

در قتن هپ سلطان بفوچسری دار اتریاست فرانسیس

مینه و شس چون نامه آمد فراز
پاسخ چن خاره آراست باز
سخنای آن هتر نا مدار
نماده ایچ پوشیده شد آشکار
ز پکار دار اشستی زین دوکام
کنون از ره آشستی گشکوی
یکی انکه بنو شسته بودم پیش
روانه کا بد تردیک من
فرستم در اشادمان بارچا
و یاخود یکی باره بس بزرگ
تئی کرده از مردم خویشتن
رسد چون با کنام گفت این گنگ
دیگر انکه چون لار در آن ناجوی
باید رو ده پیر بسره سپاه
که کی آشنافر از آزاده خو
چو او کرده آهنگ است اینجا یگاه

ستاره فزو ماند از کازخوش
 چرامن کنم گفتگو را دراز
 کند آپخوا او سود مند هست
 چنانچون بگفت روانت تن
 نه آپخوا دشخواست پاشید
 چو آید جین مرز بسیرده راه
 بر و بر کند کار و شوار و شک
 زاندوه یکتن دشیر طیک بود
 تنش را نمایند از خون گفون
 سوی خو پھری تیز بسیرده را
 زهستگام حیدر بد و یار بود
 زدرا آمدندش پذیره براه
 بختند بار امشور و و چنگ
 فراوان ستو وند و بنو خند
 بشد کان زراز نثار شن زین
 تو گفتی گهر و شت آوردہ بار
 ندارد بیاد آنچنان از صان
 زهر گونه راندند گفتار و رای
 چو فرد وس بزمی بپاختند
 بطیبور و بر طبیب بازو برو و
 زدو دند زنگ غماشت زمزز

ناید چو خوش شید و پدار خویش
 چو آید به بجای آن سر فراز
 هر انج او پسند دپسند هست
 مرا او بجای روانت و من
 چیپو چو پاسخ نفرخ رسید
 به اشت بالار دا ز نوش پاه
 دو شکر ب پوسته در دشنجک
 ز میند وس پر پس و پرباک بود
 چو بجا یکه گرد گرد دو قن
 ز جاییکه بند بزند شاند هم پاه
 که آنچنان فرانسیس سالار بود
 چون ز دیک آمد به اسجا یگاه
 سران فزانه همان فرنگ
 بیدار آن نامور تاختنه
 بخواندند پمر بر و قفسین
 گهر بختندش ببارک نثار
 چنانش ستو وند کاندر جلند
 نشاند اورابنا یسته جایی
 چو از راز گفتی پر دخترند
 باوای نای و نوای سرود
 نجینیای ز پاخیسته نای لغز

فرادان خسند هر دشادگیست
هر آندم که خوش بگذرد آنست
خودی رفت و فرداباید نمود
محوز غم را آینده در فته روز
که شاید در گردم نمان بجای
خوشا انکه او گرد کرد و بخورد
بچشمید و با نیکنامی بمرد
بآنکه بخوزد بچشمید نیز برفت و به یگران پنجه زد

در دلار و گز نهادیس بدرس در دانه شدن چیز نمیدونیس
از دیلو بطرف شهر و بیوت و قایع پنهانه تا در داد بپیو

دایسیدن لار و گز نهادیس بولیوت

دز مبره سیزده روز بود	نحوی به از روز نوزده بود
بدرس درون لار آمد زاده	کران تا کران شهر شد پس پنا
به ساز و سامان شکر پیش	هران چهراست گرد آورید
از آتش خایگه تیر شکر برآمده	بره سعیج جایی فراوان نماده
زمینه دس کنون بگوییم خن	مراین دهستان نیز آید من
روان شد ز دیلو زمینه دس شیر	بیا بد چیز ناپلی همچو شیر
زماه دز مبره پا آمد بسر	در آنجا سپه آنچه بد مس بسر
گرفته به راه خود آنس پاه	سوی شهر ارنی به پموده را
چو یکت بر نوزده دشنه عین فیال	زعیمی بن صریم شماره زمال
حکتین مه در دوز رفته دشنه	باری درون آمد آن شیوه
بلشکر هر انگس که رنجور بود	تو انانی و تاب ز دو ربود
جد اکرده زان کش شکر بصر	نوزده ز پهار کجا - مه

باری مراجعت کان متعار ایشان نشانه
 پر شکان متعار ایشان نشانه
 بزرگ ناتند رستان گذاشت
 بازده بد انجایگر تو چپند
 گراز مینه بود و گر قلب سکا
 گرفته ابا خوشی تون یک پنک
 ند شسته جنوار از گر دراه
 جهان گشت پر غل غل سخن
 نمودند هر گونه گفشار یاد
 هبامون رو باد بربسته لشت
 پامد بیدان و عارض گوارد
 لذت کرد از پیش و تن بن
 نگه کرد آن نامدار فرنگ
 به پکار بد خواه پوسته راهی
 زکلنگ شکر به پیوره راه
 کشاده به پکار باز و چوپیر
 بیامه بزرگ یک آن نامور
 شکفتیده بر چون خوشیده ما
 زابوه مردان پکار و یکین
روانه شدن لار گز نو ایس بیرون و یلو رو میور و از جنا
برزم سخن شهر بگو و متخر ساختن قلعه هشتگا در پن راه

شه اختران کیستی افزود بود ساخت
 همیگشت بر صحیح گردند همیشنه
 بسته بنا ورد و پکار دل
 ز جایی که نبود سوی دیلو را نماد
 بویلو را باشکر ناموز
 چوب پردا با فوج کین و سپاه
 دو ببره نموده سپاه دلیر
 گزید و بسیار س ازاده خوی
 گرفته دو همت رجده اگاه نه راه
 دو سالار و دو همت نامجوی
 زماه دو یم روز رفته سکه صفت
 همان گشت از گرد خوشیده طه
 زمین آمد از بار مردم مستوه
 که در شهر پنگوئن میشه اند کام
 بر آنها در آب و فرمان و دست
 فراوان وزان ازه پرون گرد
 نموده زرایش بروان هر دوزن
 ابا انگریزان نده همسنیان
 ز شادی گرد و نبوده هر شش
 سپه انجمن کرد و شکر برانه
 بزرد یکی لارد آمد نزاه

زماه دو یم چنین روز بود
 ستاره به جام دل انگریز
 سرانگریزان سپه ارد دل
 بنه بر هناد و سپه بزنند
 چو شش روز در راه آمد سپه
 رسیده از آنجایی گیروز را
 هر سرکشان گزند و لیش شیر
 یکی ببره از هر خود نامجوی
 دگر ببره بسپرد دوز انجایی گاه
 سوی بوم بیسون هناده رو
 رو اان گشت هر یک بر این چفت
 رسیده بیسون هر دو سپاه
 دگر ره یکی گشت هر دو گرده
 یکی همتی چینایک بنام
 گردی که نامش چنیکا چست
 هر هند و اند و سپه گر تزوہ
 هر سروران نهد بر آن گفتن
 ز تپه از کیسه بودش رو اان
 چه آگه شد از لاره باشکرش
 در مرداد و مردادن چنگی بخواه
 رو اان گشت از جای خود بسپاه

بی خواند برم امور آفرین	زبس خرم سوده سر بر زین
پی پر فته ام تا که باشیم بجای	چن گفت نزداد مجریت خدا
بود ببر زبانم گوا دارم	زرای و زگشار تو نگزدم
شیخیز سپکار و تا دره پایی	سیم بجز لین بد خواه رای
فر اخور داو پایکه ساختش	مان لازم داش هر بود خوش
پو بگذشت لشکر بنه بست و بار	۱۹۶۷ ز ماد دویم رو ششش در چهار
خر و شان چود بیار و اند ز جای	بفرمان س لار فر خده رای
زمون بگرد و نه سانید که	هر نادران روز منبره
شد و دشته هامون پرازایی	سوی شهر بنگلوبنجه ساده رو
سپه را جو چزی نیاز آمدی	دھی کان بره در فراز آمدی
منو دی زن و مرد را خوار پوت	گشادی بازار مردم دو دست
ربودی گراز که بندی گزمه	ز هر گونه چزیکه دیدی به
گرامی اگر بود و گر خوار نیز	ندادی هماچمکس را پیش
بده در زدی آتش تیزدم	سپس زانکه زنیکونه کردی تم
کنام دران گشتی آباد جای	نه بازار ماندی بجانی هر آ
چو آتش بر افزونه روی لار و	چو آمد مراین الگی سوی لار و
فرا و ان پازار و دشده پیش	ز پداد آآن هردم جو کریش
بغز مود ز ام زدم بدهاد	پو شید ماشه در بیان باد
چاچوی و بخوی و بدکار تر	هر نگس بود او کنه کار تر
جد اکرده در گور سازند جای	ز اینه آم زدم چیره رای
نبار بل اشان پا و یخت سر	هوید استمکار شد نه نفر

من و آشکار اچو زین گونه دا دل مردمان گشت زان و او شا
 همان شد ره ز شت اهر مین جهان شد پا سوده از ایمی
 بیده که شکر رسیدن گز به پد اد تارت برداشت تر
 کشاور ز گر بود و گر پیشه در ز شکر بند آسوده گاه لذت
 یکی کوه آمد سپه را براه بر آن بر یکی باره سر جاه
 نکو گر مران کوه را بود نام دو از ابهر گوش اش صد کنام
 بینتی از انکوه شکر لذت چو بمنو د کوه چی پا به د گر
 مران کوه را نام بوده تکلار سپه کرد ز انجاییک هم لذت
 یکی فتنه بند نام آن شستکتا ز دشمن فراوان در آن اشتبه
 بد انجا چو گشته شد ز دیک شنک بر افراحته آتش رزم و حمل
 گرفت سپه چار دور حصار ز فده فردون از دوست
 گرفتند آن باره از دشمن بد اندریش ز نهاد چشیدن کار
 امان یافته گشت از به رها امان یافته گشت از به رها

روانه شدن پیپ سلطان بصیرات بنگلور و رسیدن
 او قریب تعلق داشت کتا و رفتن لار و گز تو الیس متغایر
 در رسیدن هر دو بنزدیک بنگلور و خدراندیشیدن
پیپ سلطان همانک لار و گز تو الیس و مخون طمانه دن لار
 چو پیپ شد آگه که دشمن پیپ بر دسوی بنگلور پموده
 فراز اسم منوده فراوان لیر بد ان سور و دان گشت مانند تیر
 ز ماه سیوره رفعه بند پیش زد پرازشید گئی ز گئی فروز
سلما

سوی اشکنای لار و بید بای پا
 فراوان سپه بود با اسپل
 نستم سوران دشت نبرد
 پی سور را برز مین جا نبود
 همراه اند چون باو تا بنگلور
 زنی پوچو آگلا پشد جان لار
 سیام در نگش نمودن روای
 چوشیر کیه در دشت یکنگله کو
 بد همان همی تاخت آن بلتن
 نبود و زخم دوی سر د کسپا
 بفر سود چپو سواران کین
 بتازند چون باو تازنده تیز
 بتاراچ و غارت گشوده دوست
 جان هر که افتاد بست افیسا
 سواران بروان تاخته از کین
 بر افراد دست تیخ سیز
 دلیران انگریز یزیر چنگ
 یکی ز انگریزان بی نام و جاه
 شد کشته دیگر کسی از دوست
 ستو میده آه م از کارزار
 قلی بود نزدیکی بنگلور

که آمد پدیدار دشمن ز راه
 همیفت آواز جنپند میل
 هو اکشنه تاریکت و تیره زگرد
 ریخ ہور تا بندہ پسید انبود
 بد ارد ز آسیپ بد خواه دور
 بد نبال رفتن روایان بر گاره
 هماندم روایان گشتاز اشکنای
 بد پند از و گرد آرام دور
 پس شیت بد خواه با اکجن
 میان دو سیار کم بوده راه
 نور دیده بر باد پایان زین
 بنده هر کجا هست از انگریز
 از ایشان ر پایند چزیکیهت
 بشیشی کینه کشنندش تباہ
 بسوی بند ریخ نهاده ز کین
 رسیده ز تابنگه انگریز
 لش دند چون گشت بد خواه تانگ
 در آن جنگ افتاب پشتہ تباہ
 سواران بد خواه پر خاشجی
 گرزان بیستند انجام کار
 رسیده اند را انجام چو شکر ز داد

بیالای تل لار د باجندتن ر آمد جد اگشت از اجمن
 که پسند دزو باره شهربرا نم دشیش آن را بایار د سجا
 شود آگه از برج و باره مگر بد آند که چون کرد شاید گذر
 زمزد یکت چپوت خو خواره مرد هزارنگ و نیز نگ و پر چاره مرد
 سر ای پر از گرد و رخ ها تزند
 بیرون چون مردم مستند
 مگر انکه در یوزه گرسته بیس
 بیجهده اندر روان قهر لاره
 بیالای تل آمد ه ناگسان
 چو تزد یکت گشتند آن هر ته تن
 هیخواستند شهودان ٹاک
 مر آنرا که ایرزو بد ارد نگاه
 کانیکه بودند پا نرساز
 ز آهنگ آن هر سه ناپاک تن
 گرفتند آن هر سه ناپاک کا
 دو تن گشتند یکی دستینز
 پژوهش منودند از کاراد
 سر راز پوشیده آن هم
 برآمد یکی هتران برگشاد

رفتن هتران چیزی پر از جمعی از دلیران نه بشاید ه طرق ه سیل
 شهر بیگلو رو طلاقی شدن با فوجی از شکر ماین تپو سلطان بی اشتعل
 نیز از عالمه د مجادله و مراجعت کردن به زمینه بعد معاشرت

سراینده دانای پد ام غسله نو آین سرایید بکی گفت نفر
 رود هر کجا انگلریزی سپاه شنی چند دانای شناشنده
 بود کار آن را جو محبت حمیش بدارند با خوشیشتن
 زوشن چو پیش اند آید حصار بود آن پسندیده از هوش و رأ
 سران پسر را شده رضماهی پنکنده ایجا مگر رخت و بار
 زهر سوبایده راه حصار پار استه لشکر راز هر چنگ
 بداندیش را کار بخورد شگ بگیرند آسان برو بورم او
 بیزند زایجا پی شوم او چوازنام آن فرقه چسته
 بلهظ دری تا در یم بجای بنا چار در انگلریزی زبان
 بگویم که برگش نمایند نه لک بود نام این بخرا دان بخنیزیر
 ازین آگهی گفت هر آمد بسر نزدم دلیران بگویم دگر
 چواز هر دارنده دو جهان رها لار داشت از بد دشمنان
 گزین کرد و پر دلیران چنگ چنانچه نماینده رخنه شگ
 برو داد و گردش سوی دژ روان چنانچه که بخوده آزاده با هر یان
 بر دشندی و بفرخنده رای بچند بکی نفر و شایسته با
 چو بر خبر داشت گرد بزر چنانچه از ایجا بدر بر توان حمله کرد
 بد ایجا توان سنگر و سیست چنانچه آسان توان یافت بر شهر دست
 بین آرزو مرد داشت پرده چنانچه زنگه رو اند شده با گرده
 بذری چیرفت پهوده راه ری چپوناگه رسیده سپاه
 همه روز بخوبیان خبر گذار بجهه بسیار پل و گاو ایان بار

بخاوز رسیونان پولاد خایے
 ببره همان بار بسیار بود
 دو دشمن جسم چون رسیدند شک
 دو دریایی خوشخوار آمد بجوش
 زمیدان کین گردان گیختند
 بکوششیده هر دو پی نام و تک
 با انجام انگریز شد چیردت
 بز هشتاد و بار مانده بجای
 بر قته افغان و خیزان چرگوی
 چه دشمن گریزان شد از دشمن
 زمیلان و هیلان گاو ایان بابر
 سپه انگریزی شده چون شنید
 سوی بندگه خوشیان پیش داشت
 چو پیش شد آگه ز کار سپاه
 بفرمود تا پیشکاران توب
 بیشمن کشی مردم توب نان
 پیاپی بد انسان بباریه تیر
 چو اتیره دو دیده خبر و زدود
 زبون آمدہ انگریزی سپاه
 چو بیدیار بخت امداد آمد بخواب
 بیشمن رها کرده آن خوب است

کر آنها شده شک بر ماد جای
 همانا کسر سامان پکار بود
 جهان گشت پراز غیر تفک
 زا بر تفک شد هو اثر اله پوش
 بناک اندر دن خون در آجتن
 مزو دند با یکدیگر سخت جنگ
 سوی لشکر مسد آمد شک
 برآه هزیست ز سر کرده پای
 شده سندرویی لیس هم روی
 بجا مانده بخ استه بزمیں
 نهد زان بکس هیچ پیدا شمار
 گرفته همه چون رسید ریان
 بتنده هناده بخ باز گشت
 بچپرس امداد شکست گئی سیا
 بیشمن کیا رند باران قوب
 را فرد خته توب پیشمن شکن
 که گفتی فروع بخت اختر بزر
 بجز اتشیان ثاله پیدا نبود
 شده روز تماشان برایشان سیا
 نز خرم پیاپی نیاد رده تاب
 ز اسپان و پلیان آرکسته

بجا و ان نز بار بند آنچه پیز	بها سند گری بها بود نیز
بها مون بجه خوار بگذشتند	سوی شکر خوش بخ کاشند
رسیدند جانها پرا مده دخم	دشم گشته از روز گار دشمن
فرا و ان نس از شکر بردو سوکے	سوی مرگ از زندگی کرد روکے
یکی کر نمی بپندا یه بنام	سپهبد ارشیر اوژن شاد کام
نگو و سر شش اند ران گیر داد	جنت و پشاور بر خاک خوار
تزم ارج بس بخ جنسته بود	رگ زندگانیش گسته بود
ترسپ که بسیار شد زار دست	بدار و تو اناشد و تهد رسست

شکر فرستادن لار و گز نوایس میخیز بگلور و شسته
شد کر مثل هورادس و فتن خبرل مید و سری ظاهرت
سپاه و سخوردش حصار شهر پاوه و آمدن غیپ سلطان

بعزم استزاده و هر میتای فتن

دویم روز سرینگ چارم چهر	چوباتیخ بمنود تابند و چه
برین نیکلوں خنگ گیتی نزود	برآمد پاہنگ جنگ گنبد و
شد و چیره برشکر ز نگار	گرفت از شب تیره نیلی حصار
زد و داز جهان گونه آبوز	زین یکره گشت چون سندروی
بفرمان فرماده ارجمند	سرگشان نامدار میبند
گزین یلان لار و دایشیر	بنگام پکار گزد و دیپه
شد آراسه انگریزی گرد و	چو بیل که گرد و روانه زکوه
فرا و ان پیش اندرون گونپ	پس اند پایاده بکفت بر تفتان

بد اش نگر شاید گه کار زار دلیران شده بر همیونان سور
 ساینده برگرد گردند و شور منوده گان روز مر ابرزم سو
 حصار یکه مر شهر را بپنهانه چو باد دمان رخ هناده برآ
 ز شهر و ز پر دن چو مور و گس چو آمد بنسز و یکی تیررس
 سغیر گلو لر روان شد براه خرد شید و جوشید ہر دو سپنا
 نگاندست د گز زند گانی دراز برسی سیدی گجعی برآز
 سر خویشتن گیرد اینجا مان بخواهی که این بانی بجان
 برگت شود شاد مان شمت و گرن ز من خورد گرد و تفت
 رو اند ز خون کرده تائینه جوی زحمد یگران شکر لینه جوی
 بد انسا برآرد ز باره قعنیز بباره چوسی گوله ز دانگریز
 شود کار دشوار آسان و خواهند سرچو بر پایی سور حصار
 بد اند بیش گاز اند نایت باه گشت برآ شکر بینگ
 گشود گره از درون تفتگ همان شهر میان چپتگ شکر بینگ
 پی گشت تن حنستن دشمنان زباره د مادم منوده روان
 گلخواره روان بد سوی انگریز نه تنها ز باره که از خانه نیز
 رو ان آتشین تیر بید بید رفع بگاه بهاران چو باران ز میخ
 رو ان رفته و مانده پکارت تن پختاد بر خاک بسیار تن
 بود تن چو کشور روان چو خانه بود فرا وان تناخ نسته از هر دو
 چو جامه زندگی گشت شنگ یکی ز انگریزان بانام و جاه
 برد جامه زندگی گشت شنگ

چوزاده زبس خرمی با به مام
 نهاده و رامورها و سین نام
 نشینند پر اند و سوکوار
 نهاده که از مرگ شاهنام کار
 بکار رخ نگرد اند از زمگاه
 جوشد دیر پکار هر دو سپاه
 نشید سیر و پسراز کار خون
 سپاه بروند شکر اندر ون
 بسختی همان باره چون خاره بود
 چو من شهر پایز اینه باره بود
 با سپه اند رآمد ز پرده سرای
 بجهنید مید وس نم آزمای
 رسیده بد اینجا که بد رز مگاه
 روان شد نشان باز نیست پاد
 بلو شید مر را نه و پیش
 بجهنیده از تیر توپ و لفگ
 بفرمان آن نامر بردار مرد
 چوتیر از کاخ شکر ز ساز
 نهاده بد خل زینه دزد باز
 برآمد بسوی فراز از نشیب
 کس از پاسبان گردید عیشی
 پس از کوشش و کار راز استرگ
 که مر شهر را بود پشت و پناه
 بپرورد بپوز اند و دود در داد
 دلش گشته از دوزدار و نیش
 گرفته بسی توپ باره شکار
 گر ره ز پکار آش و خواست
 نهاده دار و نسبتی سیاه
 روان جاستان بیک گوله بردا